

รายงานผลการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗

สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองอุบลราชธานี
จังหวัดอุบลราชธานี

แบบฟอร์มสรุปผลการดำเนินงาน/โครงการ/กิจกรรม
ประกอบการจัดทำรายงานประจำปี ๒๕๖๗ สำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี

.....

(หมายเหตุ ส่งไฟล์ข้อมูล/ไฟล์ภาพ ให้กลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศ หลังเสร็จสิ้นโครงการ/กิจกรรม ตั้งแต่บัดนี้ - ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๗)

๑) ชื่อโครงการ/กิจกรรม/งาน: โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

วันที่ดำเนินการ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ - ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๗

สถานที่ดำเนินการ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) หลัก และ ศพก.เครือข่าย อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี

๒) วัตถุประสงค์

๑. เป็นศูนย์กลางในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาดแก่เกษตรกร รวมทั้งการให้บริการทางการเกษตร และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในพื้นที่

๒. เพื่อเป็นกลไกในการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานต่างๆ ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาการเกษตรในพื้นที่

๓) เป้าหมาย

ประธานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) หลักและเครือข่าย อำเภอเมืองอุบลราชธานี ทุกศูนย์, เกษตรกรผู้นำที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๓๐ ราย และเกษตรกรทั่วไป

๔) ผลการดำเนินงาน (ผลผลิต/ผลลัพธ์)

๔.๑ ผลผลิต

๑) เกษตรกรผู้นำ จำนวน ๑๐ ราย ได้รับการถ่ายทอดความรู้จาก ศพก./ศพก.เครือข่าย

๒) ศพก. หลัก จำนวน ๑ ศูนย์ ได้รับการพัฒนา

๓) ศูนย์เครือข่าย จำนวน ๒ ศูนย์ ได้รับการพัฒนา

๔.๒ ผลลัพธ์

๑) เกษตรกรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๕ ที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้จาก ศพก. สามารถนำความรู้ไปปฏิบัติได้

๒) เกษตรกรที่ได้รับความรู้จาก ศพก. มีรายได้เพิ่มขึ้น

๔.๓ ประโยชน์ที่ได้รับ

ศพก. สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรของชุมชน และเป็นกลไกในการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานต่างๆ ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาการเกษตรในพื้นที่ได้

๕) ปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะ

งบประมาณที่ใช้ในการพัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ทั้ง ศพก. หลัก และ ศพก.เครือข่าย ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการในแต่ละศูนย์

๖) รายละเอียด

สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานเกษตรอำเภอ และคณะกรรมการ ศพก./ศูนย์เครือข่าย ร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลการผลิตพืชในพื้นที่และเลือกพืชที่ได้รับความสนใจหรือพืชเศรษฐกิจหลักของพื้นที่นั้น ๑ ชนิด หรือประเด็นการเกษตรที่ต้องการพัฒนาของพื้นที่นั้น ๆ เพื่อกำหนดการจัดกระบวนการเรียนรู้ควบคู่กับการปฏิบัติให้กับเกษตรกรผู้นำตามหลักสูตรและแผนการเรียนรู้ที่กำหนด เน้นกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดฤดูกาลผลิตตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร

๗) รูปภาพประกอบ (๓-๕ ภาพ)

แบบฟอร์มสรุปผลการดำเนินงาน/โครงการ/กิจกรรม
ประกอบการจัดทำรายงานประจำปี ๒๕๖๗ สำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี

.....

(หมายเหตุ ส่งไฟล์ข้อมูล/ไฟล์ภาพ ให้กลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศ หลังเสร็จสิ้นโครงการ/กิจกรรม ตั้งแต่บัดนี้ - ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๗)

๑) ชื่อโครงการ โครงการส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ ปี ๒๕๖๗

วันที่ดำเนินการ ๒๔-๒๕ มกราคม ๒๕๖๖

สถานที่ดำเนินการ

๑. แปลงใหญ่พืชผัก (ปี ๒๕๖๗) ตำบลหัวเรือ อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี

๒. แปลงใหญ่พืชผัก (ปี ๒๕๖๗) ตำบลกุดลาด อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี

๒) วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสนับสนุนให้เกษตรกรมีการรวมกลุ่มทำการผลิตสินค้าเกษตร ด้านสินค้าพืช ปศุสัตว์ และประมง มีการบริหารจัดการร่วมกัน เพื่อให้เกิดการรวมกันผลิตและรวมกันจำหน่ายโดยมีตลาดรองรับที่แน่นอน

๒. เพื่อให้เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตและมีผลผลิตต่อหน่วยเพิ่มขึ้น รวมทั้งผลผลิตมีคุณภาพได้ มาตรฐานภายใต้การบูรณาการของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน

๓. พัฒนาสมาชิกแปลงใหญ่สู่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนขนาดย่อม (SME)

๓) เป้าหมาย

แปลงใหญ่ปี ๒๕๖๗ จำนวน ๒ แปลง แปลงใหญ่พืชผักตำบลหัวเรือ จำนวน ๓๒ ราย และแปลงใหญ่พืชผักตำบลกุดลาด จำนวน ๓๔ ราย

๔) ผลการดำเนินงาน (ผลผลิต/ผลลัพธ์)

๔.๑ ผลผลิต พื้นที่การเกษตรได้รับการพัฒนาสู่ระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ไม่น้อยกว่า ๒ แปลง

๔.๒ ผลลัพธ์ เกษตรกรในพื้นที่แปลงใหญ่มีการรวมกลุ่มผลิตสินค้าเกษตรตามแนวทางระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่โดยมีส่วนร่วมในกระบวนการดำเนินงานที่เน้นการลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มผลผลิต มีตลาดรองรับภายใต้การบริหารจัดการที่ดี สามารถเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันสินค้าเกษตรและสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกร

๔.๓ ประโยชน์ที่ได้รับ เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตและมีผลผลิตต่อหน่วยเพิ่มขึ้น รวมทั้งผลผลิตมีคุณภาพได้มาตรฐาน ภายใต้การบูรณาการของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน

๕) ปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะ

ไม่มี

๖) รายละเอียด

๑. วิเคราะห์จัดทำแผนรายแปลงและจัดทำแผนธุรกิจ จัดเวทีวิเคราะห์ เพื่อทบทวนและปรับปรุงแผนและเป้าหมายการพัฒนาของกลุ่ม โดยใช้ข้อมูลแผนการผลิตรายบุคคล (IFPP) ประกอบการวิเคราะห์ เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ๕ ด้าน ได้แก่ การลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การพัฒนาคุณภาพ การบริหารจัดการ และการตลาด

๒. การจัดเก็บข้อมูล โดยจัดทำทะเบียนสมาชิกและบันทึกข้อมูลระบบ Cofarm.doae.go.th

๑) แปลงใหญ่ ปี ๒๕๖๗ ร่วมกับทีมงานผู้จัดการและเกษตรกรสมาชิก

- ทบทวนบัญชีรายชื่อและข้อมูลพื้นฐานของสมาชิกให้เป็นปัจจุบัน

- ประเมินผล และจัดเก็บข้อมูลผลการดำเนินงานของกลุ่ม/ สมาชิกในปีที่ผ่านมา ในประเด็นต่างๆ

ได้แก่ ผลผลิตที่ได้ ต้นทุนการผลิต คุณภาพมาตรฐานการผลิต และการตลาด

- ปรับปรุงข้อมูลในระบบ

ประเด็นการอบรมถ่ายทอดความรู้

๑ การบริหารจัดการพื้นที่ปลูกพริก

พริกเป็นพืชที่ปลูกได้ทั่วไป ทั้งพื้นที่ในเขตร้อนและอบอุ่นขึ้นได้ดีตั้งแต่ระดับน้ำทะเลจนถึงกระทั่งความสูงกว่า ๒๐๐๐ เมตร ต้องการน้ำฝนประมาณปีละ ๖๐๐-๑๒๕๐ มิลลิเมตร แต่ขณะเดียวกันก็สามารถทนแล้งได้ดีพอสมควร ในเขตชลประทาน ปลูกได้ตลอดปี แต่ควรปลูกในช่วงมกราคมถึงกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นช่วงที่พริกมีราคาดี สำหรับพื้นที่นอกเขตชลประทานควรปลูก ในช่วงฤดูฝน พริกปลูกได้ดีในดินเกือบทุกชนิดแต่จะขึ้นได้ดีในดินร่วนปนทราย ไม่ชอบพื้นที่ที่มีน้ำท่วมขังหรือขึ้นแฉะ เพราะจะทำให้รากเน่าและตายได้ง่าย

การเตรียมดิน การเตรียมดินจะมีวิธีเตรียมแตกต่างกันไปตามสภาพของดินและระดับน้ำ

- ๑) การปลูกในสภาพอาศัยน้ำฝน ย้ายต้นกล้าลงแปลงปลูกที่เตรียมใช้ยกแปลงกว้างประมาณ ๑.๒๐ เมตร ปลูกเป็นแถวคู่ ระยะระหว่างแถวห่างกัน ๘๐ ซม. หลุมละ ๑ ต้น ระยะปลูก ๘๐x๘๐ ซม. ใส่ปุ๋ยคอกรองพื้น
- ๒) การเตรียมแปลงในเขตชลประทาน ให้คูส่งน้ำอยู่ทางด้านหัวแปลง และคูระบายน้ำอยู่ทางท้ายแปลง แล้วปรับระดับคูส่งน้ำระหว่างแปลงให้มีความลาดเทพอสมควร เพื่อความสะดวกในการให้น้ำส่วนขนาดของแปลงนั้น ให้มีความกว้างของ แปลง ๐.๘๐ เมตร ร่องน้ำ ๐.๒๕ เมตร ความยาวของแปลงประมาณ ๒๐ เมตร
- ๓) ในสภาพดินเหนียวเขตภาคกลาง มีระดับน้ำใต้ดินสูง ให้ทำแปลงขนาดกว้างประมาณ ๔ - ๖ เมตร ความยาวไม่จำกัดขึ้นอยู่กับสภาพพื้นที่และมีร่องน้ำกว้างประมาณ ๑ เมตร ลึกประมาณ ๐.๕๐ - ๑ เมตร ซึ่งเหมาะสำหรับใช้เรือบรรทุก เครื่องสูบน้ำเข้าไปให้น้ำได้ แปลงที่ใช้ปลูกควรไม่เสี่ยงต่อน้ำท่วม และสามารถระบายน้ำได้ดีหากฝนตก ซึ่งให้เตรียมแปลง ดังนี้ - หากเป็นแปลงใหม่ ควรไถตากดินพร้อมกำจัดวัชพืช นาน ๑ สัปดาห์ - ทำการหว่านปุ๋ยคอกในอัตรา ๒-๓ ตัน/ไร่ หากดินเป็นกรดควรใส่ปูนขาว ๑๐๐-๒๐๐ กิโลกรัม/ไร่ พร้อมไถกลบยก ร่องแปลงสูง ๒๐-๓๐ เซนติเมตร กว้าง ๔๐-๖๐ เซนติเมตร - แปลงกว้างขนาด ๓๐-๕๐ สำหรับปลูกแถวเดี่ยว แปลงกว้าง ๘๐-๑๐๐ สำหรับปลูกแถวคู่ ขึ้นอยู่กับทรงพุ่มของแต่ ละพันธุ์ - ปรับระดับแปลง พร้อมกำจัดวัชพืช และตากดินพร้อม ๒-๓ วัน - การเพาะปลูก ควรปลูกให้มีระยะห่างระหว่างต้นประมาณ ๓๐-๔๐ เซนติเมตร

๒ การปฏิบัติดูแลรักษาพริก

การดูแลรักษา

พริกเป็นพืชในเขตร้อนหรือกึ่งร้อนที่ทนความแห้งแล้งได้ดีพอสมควร และสามารถปลูกได้ในดินแทบทุกชนิด แต่ดินที่เหมาะสมที่สุดคือ ดินร่วนปนทราย มีการระบายน้ำดี ไม่มีน้ำท่วมขังหรือขึ้นแฉะ เพราะจะทำให้รากเน่าและตายได้

อายุการปลูก ตั้งแต่ย้ายกล้าจนถึงเก็บเกี่ยว

- พริกชี้ฟ้า พริกมัน พริกเหลือง อายุประมาณ ๗๐ - ๙๐ วัน
- พริกเล็กหรือพริกชี้หนู อายุประมาณ ๖๐ - ๙๐ วัน
- พริกยักษ์ อายุประมาณ ๖๐ - ๘๐ วัน

ฤดูปลูก

ปลูกได้ตลอดปี แต่ปลูกได้ผลดีที่สุดระหว่างเดือน ตุลาคม-กุมภาพันธ์ เป็นช่วงที่เก็บผลผลิตในฤดูแล้ง ทำให้สะดวกในการตากแห้ง และช่วงอุณหภูมิที่เหมาะสมกับการเจริญเติบโตของพริกชี้ฟ้า พริกชี้หนู ๒๔ - ๒๙ องศาเซลเซียส สำหรับการปลูกให้ได้ราคาสูงจะต้องปลูกในเดือนเมษายน-พฤษภาคม และสิงหาคม-กันยายน เป็นช่วงที่ปลูกพริกยากที่สุด

การเตรียมเมล็ดพันธุ์

ควรเลือกใช้พันธุ์พริกที่ตลาดมีความต้องการมีความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม ปัจจุบันนิยมใช้พันธุ์

ลูกผสมซูเปอร์ฮอท ก่อนนำเมล็ดพันธุ์ไปเพาะ คัดเมล็ดพันธุ์ที่ไม่สมบูรณ์ออกโดยนำเมล็ดพันธุ์แช่น้ำสะอาด เมล็ดพันธุ์ที่เสียจะลอยน้ำแล้วคัดออก นำไปแช่น้ำอุ่นที่อุณหภูมิประมาณ ๕๐ องศาเซลเซียส เป็นเวลานาน ประมาณ ๓๐ นาที ก่อนนำไปเพาะกล้า

การเพาะเมล็ดพันธุ์ในแปลง

นำเมล็ดพันธุ์หว่านให้กระจายทั่วทั้งแปลงเพาะ หรือโรยเมล็ดเป็นแถวลงไปร่องลึก ๐.๖ - ๑ ซม. ห่างกันแถวละประมาณ ๑๐ ซม. กลบด้วยปุ๋ยหมักที่สลายตัวดีแล้วหรือดินผสมละเอียดรดน้ำให้ชุ่มเสมอ คลุม ด้วยฟางแห้งหรือหญ้าแห้งบางๆ เมื่อกกล้าเริ่มงอกมีใบจริงอายุประมาณ ๑๒ - ๑๕ วัน ถอนแยกต้นที่เป็นโรคไม่ สมบูรณ์หรือต้นที่ขึ้นเบียดกันแน่นเกินไปทิ้งให้มีระยะห่างกันพอสมควรและควรให้ปุ๋ยเสริมทางใบเพื่อให้ต้นกล้า เจริญเติบโตและแข็งแรง เมื่อดันกล้าอายุ ๓๐ - ๔๐ วัน จึงย้ายลงปลูกในแปลงใหญ่ได้

การเพาะเมล็ดพันธุ์ในกระบะเพาะ

การเพาะในภาตหลุมมีวัสดุเพาะเมล็ดเป็นส่วนผสมสำเร็จรูปที่อุ้มน้ำได้พอเหมาะ แต่ละภาตมี ๑๐๔ หลุม วัสดุเพาะ ๑ ถุงใส่ภาตเพาะได้ ๑๔-๑๖ ภาต เทคนิคการเพาะที่ทำให้ต้นกล้าแข็งแรงสมบูรณ์ก่อนย้ายปลูก จะต้องเพาะเมล็ดให้งอกก่อนในวัสดุเพาะอย่างอื่น เช่นทรายผสมแกลบดำและขุยมะพร้าวเมล็ดจะงอกใช้เวลา ประมาณ ๑๐-๑๒ วัน หลังจากนั้นจึงย้ายไปปลูกในวัสดุเพาะสำเร็จรูปที่อยู่ในภาตเพาะใช้เวลาอีก ๑๔-๑๘ วัน จึงนำต้นกล้าย้ายปลูกได้

การเตรียมดินปลูก

การเตรียมดินปลูกพริกนั้น ควรพิจารณาความแตกต่างตามสภาพของดินและระดับน้ำดังนี้ คือ

๑. การเตรียมดิน ควรขุดหรือไถดินให้ลึกประมาณ ๑๕ ซม. ตากดิน ๕-๗ วัน ใส่ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกที่ สลายตัวแล้วประมาณ ๒๐ กก. ต่อเนื้อที่ ๕ ตารางเมตร พรวันย่อยผิวหน้าดินให้ละเอียด

๒. การเตรียมดินปลูกในเขตอาศัยน้ำฝน ต้องพิจารณาเลือกที่ซึ่งระบายน้ำได้ดี การกำหนดแถวปลูก ให้กำหนดแถวคู่ห่างกัน ๑.๒๐ ม. และให้ระยะระหว่างแถวห่างกัน ๐.๕๐ ม. ระยะระหว่างต้น ๐.๕๐X ๐.๕๐ ม. เมื่อเตรียมแปลงปลูกแล้วให้ใส่ปุ๋ยคอกในอัตราไร่ละ ๑,๒๐๐ - ๓,๐๐๐ กก. ทำการคลุกปุ๋ยคอกให้เข้ากับดิน แล้วใส่ปุ๋ยเคมีสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ ในอัตรา ๕๐ กก. ต่อไร่ และใช้สารเคมีป้องกันและในสภาพดินที่เป็นกรดจัด ควรใช้ปูนขาวในอัตรา ๒๐๐ - ๔๐๐ กก.ต่อไร่

การปฏิบัติดูแลรักษา

๑. การให้น้ำ พริกเป็นพืชที่ต้องการน้ำอย่างเพียงพอ และสม่ำเสมอในช่วงแรกของการเจริญเติบโต ดินควรมีความชุ่มชื้นพอดีอย่าให้เปียกแฉะเกินไป จะทำให้ต้นพริกเหี่ยวตายได้ ในช่วงเก็บผลผลิตควรลดการ ให้น้ำ เพื่อจะทำให้คุณภาพผลผลิตดี สีของผลสวย การให้น้ำทำได้ ๒ วิธีคือ

๑) การให้น้ำด้วยระบบสปริงเกอร์ เป็นวิธีที่เกษตรกรใช้กันมาช้านาน เป็นสปริงเกอร์แบบใบพัดหมุนวน ข้อดีคือน้ำกระจายตัวไปทั่วแปลงจ่ายปริมาณน้ำได้สูงใช้เวลาสั้นในการให้น้ำสร้างความชุ่มชื้นให้ต้นพริกและ แปลงปลูกและยังช่วยไล่แมลงศัตรูพืชได้อีกด้วย ข้อเสียคือ เกิดเชื้อโรคพืชได้ง่ายเนื่องจากความชื้นหลีกเลี่ยง การรดน้ำต้นพริกตอนเย็น และในกรณีที่แหล่งน้ำไม่สะอาดมีการปนเปื้อนของสารเคมีจากแหล่งน้ำก็จะมีผลต่อ ต้นพริก

๒) มินิสปริงเกอร์แบบหัวฉีดฝอย ระบบนี้เหมาะกับการปลูกพริกต้นคู่ในแปลงปลูกเดินท่อเปตรงกลาง แถวคู่และเปิดจ่ายน้ำผ่านหัวมินิสปริงเกอร์แบบฉีดฝอยรัศมีความกว้างของน้ำสามารถควบคุมได้โดยแรงดันจาก ปั้มน้ำระบบนี้สามารถปล่อยปุ๋ยไปพร้อมกับระบบน้ำได้ ระบบนี้ค่อนข้างจะเป็นที่นิยมเนื่องจากการสร้าง ความชื้นให้ทั่วหน้าดินและรดใต้ทรงพุ่มเท่านั้น ข้อเสียคือต้องใช้เวลาในการให้น้ำนานการระบบสปริงเกอร์แบบ

ใบพัดและหัวฉีดดูดตันได้ง่ายกว่าดังนั้นน้ำที่ใช้ต้องผ่านระบบกรองที่ดีพอสมควรไม่มีเศษใดๆหรือลูกปลาลูกกุ้งเข้ามาในระบบการให้น้ำ

๒. การกำจัดวัชพืช ในระยะที่ต้นพริกยังเล็กควรมีการกำจัดวัชพืชให้บ่อยครั้ง หากวัชพืชคลุมต้นพริกช่วงระยะการเจริญเติบโต จะทำให้กระแสรินคุณภาพผลผลิตไม่ดี การกำจัดวัชพืชอาจใช้สารเคมีเท่าที่จำเป็น ขอแนะนำกรมีมือโกนยาฆ่าหญ้าฉีดกดหัวต่างๆหน้าดินที่มีวัชพืชหรือใช้แรงงานคนถอนหรือหาวัสดุคลุมหน้าดินเช่นฟางหรือหญ้าแห้งหรือกลบเป็นต้น

๓. การใส่ปุ๋ย พริกเป็นพืชที่มีอายุการเก็บผลค่อนข้างยาวนาน ปุ๋ยที่ใช้ควรเป็นปุ๋ยที่มีธาตุอาหารครบ เช่น ปุ๋ยสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ หรือ ๑๓-๑๓-๒๑ ในอัตรา ๒๕-๕๐กก.ต่อไร่ ขึ้นอยู่กับความอุดมสมบูรณ์ของดิน เพื่อเป็นการช่วยเสริมการเจริญเติบโตนอกจากนี้ ควรใส่ปุ๋ยน้ำทางใบบ้าง โดยทำการฉีดพ่นทุกครั้งหลังการเก็บเกี่ยว การใช้ปุ๋ยเคมีจะได้ผลต่อพืชสูงสุดขึ้นอยู่กับสภาพและคุณสมบัติของดินโดยเฉพาะ pH ความชื้นและระยะการเจริญเติบโตของพืชอีกทั้งปริมาณอินทรีย์วัตถุที่อยู่ในดินซึ่งจะต้องมีอย่างเหมาะสมอย่างเช่นถ้าดินเป็นกรดต้องใช้ปูนขาวช่วยปรับสภาพดินให้มี pH ค่อนข้างเป็นกลาง การใส่ปุ๋ยมีลงในดินจำเป็นต้องมีความชื้นอย่างเพียงพอถ้าไม่เช่นนั้นปุ๋ยเคมีไม่ละลายจะไม่เป็นประโยชน์ต่อพืชเลย บางครั้งอาจใช้วิธีละลายปุ๋ยเคมีด้วยน้ำให้มีความเข้มข้นพอดีปกติจะใช้ปุ๋ยเคมีประมาณ ๑๐๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตรแล้วนำไปรดซึ่งจะเป็นการประหยัดปุ๋ยอย่างมาก

การใส่ปุ๋ยควรแบ่งใส่ ๒ ครั้ง ใส่ครั้งแรกปริมาณครึ่งหนึ่งก่อนปลูกเป็นปุ๋ยรองพื้นพรวนกลบลงในดินโรยปุ๋ยในโตรเจนใส่ข้างต้นพริกห่างจากโคนพริกประมาณ ๒ นิ้ว เมื่ออายุ ๑๐ -๑๔ วัน หลังจากย้ายกล้า ใส่ครั้งที่สองปริมาณอีกครั้งหนึ่งที่เหลือ ใส่โรยข้างแล้วแต่งหน้าด้วยปุ๋ยในโตรเจนพรวนกลบลงในดิน

๔. การเก็บเกี่ยว

- หลังจากปลูก ๗๐-๗๕วัน
- เก็บเกี่ยว ๑๕-๑๘ วันครั้ง (๑๐-๑๒ ครั้ง /รุ่น)
- ก่อนเก็บเกี่ยว ๗ วัน ใส่ปุ๋ยสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ อัตรา ๑ ช้อนโต๊ะ/ต้น ทำให้ต้นสมบูรณ์แตกยอด ออก

ดอก

- หลังจากเก็บเกี่ยว ๔-๕ ครั้ง ใส่ปุ๋ยสูตร ๑๓-๑๓-๒๑ อัตรา ๑ ช้อนโต๊ะ/ต้น เพื่อเพิ่มผลผลิต
- ฉีดฮอร์โมนหลังการเก็บเกี่ยว แต่ละครั้ง เพื่อให้การแตกยอด ออกดอก ติดผลดี

๓ การเพิ่มผลผลิตพริก

การแปรรูป

ผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนประกอบของพริกมีหลากหลายชนิด ได้แก่ พริกป่น น้ำพริก น้ำจิ้มพริก ซอสพริก อาหารสำเร็จรูปบรรจุกระป๋องบางชนิด อาหารกึ่งสำเร็จรูปที่มีพริกเป็นเครื่องปรุง ส่วนใหญ่แล้วพริกที่นำมาใช้ทำผลิตภัณฑ์นั้นจะเป็นพริกแห้ง ยกเว้นในซอสพริก และน้ำพริกบางชนิดที่ใช้พริกสดในการแปรรูป ข้อมูลจากกรมโรงงานอุตสาหกรรมปี ๒๕๖๒ พบว่าปัจจุบันมีโรงงานแปรรูปพริกรวม ๑๙๗ โรงงาน แยกเป็นโรงงานที่ใช้พริกเป็นส่วนประกอบหลัก (พริกป่น พริกแกง น้ำพริก พริกทองและซอสพริก) จำนวน ๑๑๗ โรงงาน ส่วนใหญ่มีที่ตั้งอยู่ในภาคกลาง ๔๔ โรงงาน ภาคตะวันตก ๒๙ โรงงาน และภาคตะวันออก ๒๗ โรงงาน โรงงานที่ใช้พริกเป็นเครื่องปรุงรส (น้ำจิ้มไก่ น้ำจิ้มสุกี้ เครื่องปรุงในบะหมี่กึ่งสำเร็จรูป แหนม พริกเผาหน้าขนม เป็นต้น) ๗๐ โรงงานและโรงงานที่ใช้พริกเป็นส่วนประกอบอาหารสำเร็จรูปและพร้อมรับประทานจำนวน ๑๐ โรงงาน นอกจากนี้จากข้อมูลของกรมส่งเสริมการเกษตรปี ๒๕๔๘ พบว่ามีกลุ่มเกษตรกรผลิตพริกและผลิตภัณฑ์แปรรูปขึ้นต้นออกจำหน่ายเป็นสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ เป็นจำนวน ๙๙ กลุ่ม ซึ่งข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของพริกกับคนไทยและอุตสาหกรรมแปรรูปพริกยังเป็นอุตสาหกรรมอาหารและจากสถิติการส่งออกและการนำเข้าของกรมศุลกากรปี ๒๕๖๒ พบว่า การส่งออกพริกมีทั้งรูปผลสด ซอสพริก พริกแห้ง

เครื่องแกงสำเร็จรูป และพริกบดหรือป่น เป็นปริมาณรวม ๓๔,๖๕๓ ตัน คิดเป็นมูลค่า ๒,๑๓๙ ล้านบาท ชนิดที่ส่งออกเป็นมูลค่ามาก ๓ ลำดับแรกเป็นผลิตภัณฑ์พริกที่ได้จากการแปรรูป คือ พริกแกง (๑,๐๘๒ ล้านบาท) ขอสพริก (๘๖๖ ล้านบาท) และพริกสดหรือแช่เย็น (๘๖ ล้านบาท) สำหรับการส่งออกพริกแห้งมีมูลค่า ๖๖ ล้านบาทแต่มีการนำเข้าเป็นมูลค่าสูงถึง ๖๙๓ ล้านบาท โดยนำเข้ามากที่สุด ๓ ลำดับแรก จากประเทศ อินโดนีเซีย (๕๖๔ ล้านบาท) พม่า (๘๑ ล้านบาท) และจีน (๒๖ ล้านบาท) ปริมาณการส่งออกและนำเข้าพริกแห้งแสดงให้เห็นว่าความต้องการใช้พริกแห้งมีมากขึ้น แต่ปริมาณ คุณภาพและราคาของพริกที่ผลิตได้ไม่สอดคล้องหรือสม่ำเสมอกับความต้องการใช้ของผู้แปรรูป จึงทำให้ต้องมีการนำเข้าพริกแห้ง เพื่อมาใช้ในการอุตสาหกรรมอาหารภายในประเทศ

ปฏิทิน การปลูกผัก

ปลูก

เก็บเกี่ยวผลผลิต

ชนิดผัก	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	หมายเหตุ
ผักชี													สามารถผลิตได้ตลอดปี โดยหว่านเมล็ดลงแปลงปลูก ก่อนแยกเมื่ออายุ 7-10 วัน เก็บเกี่ยวเมื่ออายุ 30-45 วัน หลังหว่าน
พริก													สามารถผลิตได้ตลอดปี โดยย้ายกล้าปลูก อายุการเก็บเกี่ยว 100-130 วันหลังปลูก เก็บผลผลิตได้ทุกฤดู 7-10 วัน นาน 1 ปี ขึ้นอยู่กับการดูแล
มะเขือเปราะ													ผลิตได้ตลอดปี โดยการย้ายกล้าปลูก เก็บเกี่ยว 65-70 วัน หลังย้ายปลูก ทอยเก็บผลผลิตได้ทุกวันนาน 9 เดือน ขึ้นอยู่กับการดูแล
มะเขือเทศ													ผลิตได้ตลอดปี โดยการย้ายกล้าปลูก เก็บเกี่ยว 70-90 วัน หลังย้ายปลูก ทำค้างเมื่ออายุ 20-25 วันหลังย้ายปลูก
มันฝรั่ง													ปลูกได้ 2 ฤดู ฤดูแล้งเก็บเกี่ยว ต.ค.-ธ.ค. ฤดูฝนเก็บเกี่ยว 2 ช่วง ช่วงแรก พ.ค. และช่วง 2 ต้นเดือน ก.ย.
หอมแดง													หอมแดงปลูกได้ 2 ฤดูปลูก อายุการเก็บเกี่ยว 65-85 วัน ฤดูที่ 1 เดือน พ.ค.-ก.ค. หรือ เดือน ส.ค.- ก.ย. ฤดูที่ 2 เดือน ธ.ค.-ม.ค.
หอมหัวใหญ่													ปลูกโดยการเพาะกล้า อายุ 40-45 วันย้ายลงแปลง เก็บเกี่ยว 150 วันนับจากเพาะเมล็ด ภาคเหนือ ปลูก ก.ย.-ธ.ค. ภาคกลาง มี.ย.-ส.ค./พ.ย.-ธ.ค.
หน่อไม้ฝรั่ง													ตอนแยกต้นแม่เมื่ออายุ 3 เดือน หลังย้ายกล้าปลูก ถ้าต้นหลังย้ายปลูก 4 เดือน เก็บเกี่ยวผลผลิตอายุ 6-8 เดือน เก็บ 2 เดือน พัก 1 เดือน นาน 3-5 ปี
เห็ดนางรม เห็ดนางฟ้า													1.นำก้อนเชื้อเห็ด ใส่เชื้อและบ่มเชื้อใช้เวลา 1-1.5 เดือน 2.เปิดดอกและดูแลรักษาจนอายุ 1-3 สัปดาห์ จึงเก็บผลผลิตได้ ทอยเก็บนานประมาณ 3 เดือน

ปฏิทิน การปลูกผัก

ปลูก

เก็บเกี่ยวผล

ชนิดผัก	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	หมายเหตุ
กระเทียม	 ดูแล	 ดูแล	 ดูแล							 ดูแล	 ดูแล		ปลูกฤดูที่ 1 พันธุ์หนัก ต.ค.-พ.ย. เก็บเกี่ยว 75-90 วัน ปลูกฤดูที่ 2, พันธุ์หนัก ธ.ค.-มี.ค. เก็บเกี่ยว 90- 120 วัน
กระเจี๊ยบ เขียว		 ดูแล			 ดูแล								สามารถผลิตได้ตลอดปี เก็บ เกี่ยว 75-90 วันหลังปลูก ตัดแต่งต้นเมื่อเก็บผลผลิต 1.5-2 เดือน อีก 20 วันเก็บผล ผลิตได้อีกนาน 2-3 เดือน
กะหล่ำดอก		 ดูแล					 ดูแล						ปลูกได้ตลอดปีในพื้นที่เหมาะสม เพาะกล้าก่อนย้ายปลูก อายุ เก็บเกี่ยวประมาณ 60-150 วัน ขึ้นอยู่กับพันธุ์ กลุ่มดอกก่อน เก็บเกี่ยว 1 สัปดาห์
กะหล่ำปลี		 ดูแล					 ดูแล						ปลูกได้ตลอดปีในพื้นที่เหมาะสม เพาะกล้าก่อนย้ายปลูก อายุ เก็บเกี่ยวประมาณ 60-120 วัน ขึ้นอยู่กับพันธุ์
ขิง	 ดูแล			 ดูแล				 ดูแล				 ดูแล	เก็บเกี่ยวผลผลิตได้ 2 แบบ คือ ขิงอ่อนเมื่ออายุ 4-6 เดือนหลัง ปลูก และขิงแก่เมื่ออายุ 8-12 เดือนหลังปลูก
คะน้า	 ดูแล	 ดูแล											ผลิตได้ตลอดปี โดยต้องถอน แยก 2 ครั้ง เมื่อกะน้าอายุ 20 และ 30 วันหลังงอก เก็บเกี่ยว เมื่ออายุประมาณ 45-55 วัน หลังปลูก
แคนตาลูป	 ดูแล	 ดูแล											ผลิตได้ตลอดปี โดยการย้าย กล้าปลูก มัดเถาขึ้นค้างหลัง ปลูก 15-17 วัน ไร่ดินละ 1 ผล ควรช่วยผสมเกสร เก็บเกี่ยว เมื่ออายุ 55 วันหลังย้ายกล้า
แตงกวา	 ดูแล	 ดูแล											ผลิตได้ตลอดปี โดยการย้าย กล้าปลูก อายุการเก็บเกี่ยว 40-60 วันหลังปลูก ทำค้าง เมื่อย้ายปลูก 14-20 วัน
ถั่วฝักยาว	 ดูแล	 ดูแล											ผลิตได้ตลอดปี โดยการหยอด เมล็ด อายุการเก็บเกี่ยว 55-75 วันหลังปลูก ทำค้าง 15-20 วัน หลังปลูก

การเพิ่มผลผลิตพืชผัก

เทคนิคการปลูกพืชผัก ดังนี้

1. การเลือกชนิดพืชผักที่เหมาะสม เป็นการเริ่มต้นที่สำคัญ พืชผักที่เหมาะสมสำหรับปลูกในฤดูฝน ได้แก่ ผักที่มีอายุการเก็บเกี่ยวสั้นจำพวกผักใบ เช่น กวางตุ้ง ผักบุ้งจีน ผักกาดหอม ผักตระกูลกะหล่ำ เช่น กะหล่ำปลี คะน้า ผักเถาเลื้อย เช่น ตำลึง ถั่วลันเตา ถั่วฝักยาวแตงร้าน ฟักทอง ฟัก แฟง มะระ ผักยืนต้น เช่น ชะอม พริก มะเขือ เป็นต้น

2. การเตรียมเมล็ดพันธุ์ ควรใช้เมล็ดพันธุ์จากแหล่งที่เชื่อถือได้ และเพื่อเป็นการป้องกันเชื้อราที่ติดมากับเมล็ดควรแช่เมล็ดพันธุ์ในน้ำอุ่น ประมาณ 50 องศาเซลเซียส นาน 30 นาที เพื่อกำจัดเชื้อโรคที่อาจติดมากับเมล็ดผัก

3. การเตรียมดิน ในฤดูฝนดินมีการอุ้มน้ำมาก หากรากพืชแช่อยู่ในน้ำนาน จะทำให้ขาดอากาศและตายในที่สุด ดังนั้น พืชผักที่มีรากไม่ลึกมาก ควรยกแปลงให้สูงไม่น้อยกว่า 30 เซนติเมตร พร้อมทั้งเพิ่มปริมาณปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมักมากกว่าเดิม เพื่อเพิ่มช่องว่างในดิน และใส่ปูนขาว อัตรา 100 – 200 กิโลกรัมต่อไร่ เพื่อลดความเป็นกรดของดิน

4. การจัดการแปลงปลูก ควรหาวัสดุคลุมแปลงเพื่อป้องกันเมื่อดฝนที่สร้างความเสียหายแก่ผิวน้ำดินและระบบรากพืช โดยเฉพาะพืชที่มีระบบรากตื้น การคลุมแปลงโดยใช้วัสดุที่หาได้ง่าย เช่น ฟางข้าว หญ้าแห้งหรือใบไม้แห้ง นอกจากจะช่วยลดแรงกระแทกของเมื่อดฝนแล้ว ยังเป็นการควบคุมวัชพืชได้อีกทางหนึ่ง

5. การกำจัดวัชพืช ในฤดูฝนวัชพืชจะเจริญเติบโตได้ดีและเป็นที่อาศัยของโรคแมลงศัตรูพืช การหมั่นกำจัดวัชพืชนอกจากจะทำให้พืชเจริญเติบโตดีแล้ว ยังเป็นการลดแหล่งอาศัยของศัตรูพืช และทำให้แสงแดดส่องถึงพื้นดิน ช่วยลดความชื้นและทำให้การระบายอากาศในแปลงผักดี

6. การรดแปลงผักด้วยน้ำปุ๋ยไนโตรเจนช่วยให้กล้าผักมีความแข็งแรง และเพิ่มอัตราการรอดตายจากโรคพืชที่เข้าทำลายได้ การเตรียมน้ำปุ๋ยไนโตรเจน ทำได้โดยผสมปุ๋ยขาว 5 กิโลกรัมในน้ำ 20 ลิตร กวนให้เข้ากัน ทิ้งไว้ 1 คืนให้ตกตะกอน หลังจากนั้นนำน้ำปุ๋ยไนโตรเจน ที่ตกตะกอนแล้วผสมน้ำอัตรา 1 ต่อ 5 รดแปลงผักสัปดาห์ละ 2 – 3 ครั้ง

7. การใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา ป้องกันกำจัดเชื้อราอย่างมีประสิทธิภาพและปลอดภัย มีวิธีการ ดังนี้

- คลุกเมล็ดพันธุ์ ควรใช้เชื้อไตรโคเดอร์มาชนิดผง ในอัตรา 10 – 20 กรัมต่อเมล็ดพันธุ์ 1 กิโลกรัม เติมน้ำลงไปเล็กน้อย เพื่อช่วยให้ผลเพื่อจับติดเมล็ดได้ดีขึ้น และนำเมล็ดพันธุ์ไปปลูกทันที

- ผสมกับดินปลูก ใช้เชื้อไตรโคเดอร์มาในรูปเชื้อสด 1 ส่วน ผสมกับรำข้าว 10 ส่วน และปุ๋ยหมักหรือ ปุ๋ยคอก 40 ส่วน (โดยน้ำหนัก) ผสมให้เข้ากัน พรมน้ำให้ชุ่ม ทิ้งไว้ในที่ร่ม 1 – 3 คืน เพื่อให้เชื้อราเจริญเติบโต จากนั้นนำไปคลุกเคล้ากับดินปลูกหรือรองก้นหลุมประมาณ 1 กำมือต่อต้น หรือใช้โรยบริเวณโคนต้น หรือหว่านในแปลงที่ปลูกพืชแล้ว อัตรา

50 – 100 กรัมต่อตารางเมตร

- รองก้นหลุมและหว่านลงแปลง ใช้เชื้อไตรโคเดอร์มา 1 กิโลกรัม ผสมกับรำละเอียด 5 กิโลกรัม และปุ๋ยหมัก 40 กิโลกรัม รองก้นหลุมปลูกผัก 15 -20 กรัมต่อต้น หรือหว่านในแปลงปลูก 50 – 100 กรัมต่อตารางเมตร

- ฉีดพ่นบริเวณโคน หรือใบต้นผัก โดยใช้เชื้อไตรโคเดอร์มาในรูปเชื้อสด 1 กิโลกรัม ผสมน้ำ 20 ลิตร จากนั้นกรองเอาเฉพาะน้ำสไปร์เทิลลงถังฉีดพ่นและเติมน้ำจนได้ 100 ลิตร ใช้ฉีดพ่นแปลงต้นกล้าบริเวณโคนต้นผัก หรือฉีดพ่นทางใบ

ควรระมัดระวัง หากเกิดภาวะฝนทิ้งช่วง เกษตรกรจำเป็นต้องให้น้ำแก่พืชอย่างสม่ำเสมอและเพียงพอ หากพืชขาดน้ำในช่วงนี้ เมื่อฝนตกลงมาอีกครั้งจะทำให้ผลผลิตเสียหาย โดยเฉพาะพืชผักที่รับประทานผลจะทำให้ผลแตก

๗) รูปภาพประกอบ

แบบฟอร์มสรุปผลการดำเนินงาน/โครงการ/กิจกรรม
ประกอบการจัดทำรายงานประจำปี ๒๕๖๗ สำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี

.....

(หมายเหตุ ส่งไฟล์ข้อมูล/ไฟล์ภาพ ให้กลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศ หลังเสร็จสิ้นโครงการ/กิจกรรม ตั้งแต่บัดนี้ – ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๗)

๑) ชื่อโครงการ/กิจกรรม/งาน โครงการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน การยกระดับศักยภาพวิสาหกิจชุมชนระดับปานกลางเป็นระดับดี

วันที่ดำเนินการ วันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๗ และ วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

สถานที่ดำเนินการ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านแปรรูปอาหารถั่วลิสงคั่วทราย

รหัสทะเบียน ๔-๓๔-๐๑-๒๐/๑-๐๐๐๙

ที่อยู่ เลขที่ ๒๗ หมู่ที่ ๒ ตำบลปะอาว อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี ๓๔๐๐๐

เบอร์โทรศัพท์ ๐๘๐-๗๓๕๐๑๙๒

๒) วัตถุประสงค์

๑. ส่งเสริมและกระตุ้นให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของสมาชิกวิสาหกิจชุมชนและประเมินศักยภาพกลุ่ม

๒. เพื่อจัดทำแผนพัฒนากิจการของกลุ่มตามความเหมาะสม

๓) เป้าหมาย

สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านแปรรูปอาหารถั่วลิสงคั่วทราย จำนวน ๑๐ ราย

๔) ผลการดำเนินงาน (ผลผลิต/ผลลัพธ์)

๔.๑ ผลผลิต

๑.) สมาชิกกลุ่มมีรายได้เพิ่มขึ้น

๒.) การดำเนินกิจกรรม/กิจการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนมีความเข้มแข็ง สมาชิกมีความสามัคคีและร่วมใจกันในการพัฒนากิจการของกลุ่ม

๓.) กลุ่มได้รับการสนับสนุนถั่วลิสงแห้ง (แบบเต็มฝัก) จำนวน 100 กิโลกรัม เพื่อใช้ในการคั่วจำหน่ายเป็นทุนหมุนเวียนของกลุ่ม

๔.๒ ผลลัพธ์

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านแปรรูปอาหารถั่วลิสงคั่วทราย ได้รับถั่วลิสงแห้ง (แบบเต็มฝัก) จำนวน 100 กิโลกรัม สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน สามารถนำองค์ความรู้ด้านการจัดทำแผนพัฒนากิจการได้อย่างเหมาะสม และสามารถยกระดับการผลิตสินค้าที่มีการรับรองมาตรฐานและจำหน่ายผลผลิตได้ราคาสูง กลุ่มมีผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย สามารถสร้างรายได้ให้กับสมาชิกได้เพิ่มขึ้น ดังนี้ ผลิตภัณฑ์ถั่วลิสงคั่วทราย: ถั่วลิสงที่ถูกคั่วด้วยทรายร้อนจะได้รสชาติกรอบและมีกลิ่นหอม สามารถบรรจุลงในถุงขนาดต่าง ๆ เพื่อนำไปจำหน่ายตามร้านค้าหรือจำหน่ายออนไลน์

ตัวชี้วัด

๑) ความสำเร็จของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปอาหารถั่วลิสงคั่วทราย

๒) ความสำเร็จของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในการเพิ่มช่องทางการจำหน่ายทั้งแบบออนไลน์และออฟไลน์

๔.๓ ประโยชน์ที่ได้รับ

๑. เศรษฐกิจในชุมชนของหมู่บ้านดีขึ้น

๒. สมาชิกกลุ่มมีความสามัคคีกันมากขึ้น

๓. สมาชิกกลุ่ม มีอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว

๕) ปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะ

-ด้านการวางแผนการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน กลุ่มยังไม่มีแผนการเพาะปลูกถั่วลิสงในฤดูฝนได้ จึงจำเป็นต้องสั่งซื้อจากแหล่งผลิตอื่นที่มีราคาสูง เมื่อนำมาแปรรูปจำหน่ายจึงมีกำไรไม่มาก

๖) รายละเอียด (พอสังเขป)

- อบรมให้ความรู้ด้านการแปรรูปผลผลิตให้ได้มาตรฐาน

๑. ข้อมูลทั่วไป (การก่อตั้ง จำนวนสมาชิก ทุนการดำเนินงาน)

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านแปรรูปอาหารถั่วลิสงคั่วทราย จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 27 เดือนมกราคม พ.ศ. 2554 โดยคุณแม่วันทอง คีนดี ประธานกลุ่มได้เล็งเห็นโอกาสที่ชุมชนมีอยู่ใกล้แหล่งน้ำธรรมชาติ (แม่น้ำชี) และมีคลองชลประทานผ่านนาของเกษตรกร พร้อมทั้งได้รับการส่งเสริมจากกรมส่งเสริมการเกษตรในการปลูกถั่วลิสงหลังฤดูการทํานา จึงได้ชักชวนเกษตรกรในชุมชนปลูกถั่วลิสงและนำมาคั่วใส่ทราย กรอกถุง มัดพวง ออกวางจำหน่ายในตลาดชุมชน และกระจายตามร้านค้าในพื้นที่ใกล้เคียง ปัจจุบันมีสมาชิกทั้งหมดจำนวน 12 คน ทุนดำเนินงานเริ่มต้นจำนวน 5,000 บาท

2. กิจกรรมของวิสาหกิจชุมชน (ข้อมูลสินค้า/บริการ กำลังการผลิต มาตรฐานสินค้า)

กิจกรรมของวิสาหกิจชุมชน คือ การผลิตถั่วลิสงคั่วทราย

3. การตลาด/กลุ่มลูกค้า

ผลิตภัณฑ์ได้วางจำหน่ายในตลาดทั่วไป

4. รายได้วิสาหกิจชุมชนก่อนพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชน 150,000 บาทต่อปี

5. การสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

5.1 สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองอุบลราชธานีส่งเสริมการตลาดจำหน่ายสินค้า ตลาดสีเขียว

5.2 สำนักงานสหกรณ์จังหวัดอุบลราชธานี

5.3 สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเมืองอุบลราชธานี ช่วยส่งเสริมและยกระดับพัฒนา

ผลิตภัณฑ์และ ต่อยอดสินค้า OTOP 4 ดาว

ส่วนที่ 2 ผลการประเมินศักยภาพวิสาหกิจชุมชน

หมวดที่	คะแนน เต็ม	คะแนนที่ได้ (ก่อนร่วมกิจกรรม)
1. ผู้นำและการบริหารวิสาหกิจชุมชน	45	34
2. การวางแผนการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน	12	8
3. การบริหารตลาด	9	5
4. การจัดการความรู้และข้อมูล	9	6
5. การบริหารสมาชิกวิสาหกิจชุมชน	12	8
6. การจัดการสินค้าหรือบริการ	9	6
7. ผลลัพธ์การดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน	36	28
รวม	132	95
ผลการประเมินอยู่ในระดับ		ปานกลาง

*** หมายเหตุ : ประเด็นที่ได้คะแนนต่ำให้จัดความสำคัญเร่งด่วนในการพัฒนา

คะแนน 44-73 ผลการประเมิน ปรับปรุง

คะแนน 74-102 ผลการประเมิน ปานกลาง

คะแนน 103-132 ผลการประเมิน ดี

ส่วนที่ 3 แผนพัฒนากิจการ/โครงการ

1. ชื่อโครงการ

โครงการส่งเสริมและสนับสนุนปัจจัยการผลิตของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านแปรรูปอาหารถั่ว
ลิสงควัทราย

2. หลักการและเหตุผล

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านแปรรูปอาหารถั่วลิสงควัทราย เป็นกลุ่มที่ตั้งมา
ยาวนาน โดยสินค้าหลักจะเป็นการผลิตถั่วลิสงควัทราย ซึ่งทางกลุ่มจะนัดหมายให้สมาชิกมาผลิต
ร่วมกัน ณ สถานที่ผลิตของกลุ่มตามคำสั่งซื้อของลูกค้า เพื่อให้ลูกค้าได้สินค้าที่ใหม่อยู่ตลอดเวลา
ไม่มีกลิ่นเหม็นหืน ในปัจจุบันสมาชิกกลุ่มสามารถปลูกถั่วลิสงได้ในเฉพาะฤดูหลังการทำนาเท่านั้น
เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ทำนา เมื่อถึงฤดูฝนก็จะเพาะปลูกข้าว แต่ความต้องการถั่วลิสงควั
ทรายของตลาดมีสูงมาก กลุ่มต้องผลิตถั่วลิสงควัทรายตลอดทั้งปีเพื่อให้เพียงพอกับความต้องการ
ของตลาดด้วยเหตุนี้ทางกลุ่มจึงจำเป็นต้องซื้อถั่วลิสงแห้งจากภายนอกเข้ามาทำการผลิต ซึ่งมี
ราคาค่อนข้างสูง ทางกลุ่มจึงต้องแบกรับต้นทุนการผลิตที่สูงด้วย ทำให้ผลประกอบการมีกำไรที่
ค่อนข้างน้อย จึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับการสนับสนุนปัจจัยการผลิตหลักนี้เพื่อให้เป็นทุน
หมุนเวียนของกลุ่มต่อไป

3. วัตถุประสงค์

3.1 เพื่อให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านแปรรูปอาหารถั่วลิสงควัทราย มีปัจจัยในการผลิตถั่ว
ลิสงควัทราย

3.2 เพื่อลดต้นทุนการผลิตของกลุ่ม

4. เป้าหมาย

ถั่วลิสงแห้ง (แบบเต็มฝัก) จำนวน 100 กิโลกรัม

5. วิธีดำเนินการ

5.1 ดำเนินการจัดซื้อถั่วลิสงแห้ง (แบบเต็มฝัก) จำนวน 100 กิโลกรัม

6. แผนการดำเนินงาน

6.1 ประชุมคณะกรรมการกลุ่มร่วมกับเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองอุบลราชธานี

6.2 จัดตั้งคณะกรรมการจัดซื้อถั่วลิสงแห้ง (แบบเต็มฝัก)

6.3 ดำเนินการจัดซื้อและส่งมอบบรรจุภัณฑ์ให้กับกลุ่ม

7. ระยะเวลา

1 กุมภาพันธ์ – 31 พฤษภาคม 2567

8. งบประมาณ

จำนวน 6,500 บาท

9. สถานที่ดำเนินการ

สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองอุบลราชธานี/กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านแปรรูปอาหารถั่วลิสง
คั่วทราย

10. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

10.1 กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านแปรรูปอาหารถั่วลิสงคั่วทราย ได้รับถั่วลิสงแห้ง (แบบเต็ม
ฝัก) จำนวน 100 กิโลกรัม

10.2 กลุ่มสามารถลดต้นทุนการผลิตได้

11. ตัวชี้วัด

11.1 กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านแปรรูปอาหารถั่วลิสงคั่วทราย ได้รับถั่วลิสงแห้ง
(แบบเต็มฝัก) จำนวน 100 กิโลกรัม ตามระยะเวลาที่กำหนด

๓) รูปภาพประกอบ (๓-๕ ภาพ)

แบบฟอร์มสรุปผลการดำเนินงาน/โครงการ/กิจกรรม
ประกอบการจัดทำรายงานประจำปี ๒๕๖๗ สำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี

.....

(หมายเหตุ ส่งไฟล์ข้อมูล/ไฟล์ภาพ ให้กลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศ หลังเสร็จสิ้นโครงการ/กิจกรรม ตั้งแต่บัดนี้ – ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๗)

๑. ชื่อโครงการ/กิจกรรม/งาน โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)

วันที่ดำเนินการ ครั้งที่ ๑ วันที่ ๒๖ เดือนธันวาคม ๒๕๖๖

ครั้งที่ ๒ วันที่ ๑๔ เดือน มีนาคม ๒๕๖๗

สถานที่ดำเนินการ กลุ่มแปลงใหญ่พืชผัก ตำบลกุดลาด อำเภอเมืองอุบลราชธานี

จังหวัดอุบลราชธานี

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อเตรียมความพร้อม ส่งเสริม และพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) และยกระดับเป็นผู้ประกอบการเกษตรที่มีศักยภาพในการเพิ่มประสิทธิภาพด้านการผลิต การแปรรูป การตลาดสินค้าเกษตร และการบริหารจัดการตลอดห่วงโซ่อุปทาน

๒.๒ เพื่อสร้างและเชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกรและเกษตรกรต้นแบบ ให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมกัน และพัฒนาเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับเกษตรกรรายอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๓ เพื่อเชื่อมโยงเครือข่ายผู้ประกอบการเกษตร สร้างทักษะในการพัฒนาการประกอบการเกษตร สมัยใหม่ที่มีการเชื่อมโยงและใช้ประโยชน์จากข้อมูล นวัตกรรม และเทคโนโลยีที่ทันสมัย สามารถแข่งขันได้ใน ตลาดการค้าทั้งในและต่างประเทศ

๓. เป้าหมาย

กลุ่มแปลงใหญ่พืชผัก ตำบลกุดลาด อำเภอเมืองอุบลราชธานี จำนวน ๑๐ คน

๔. ผลการดำเนินงาน (ผลผลิต/ผลลัพธ์)

๔.๑ ผลผลิต

๑.เกษตรกรได้รับการอบรมพัฒนาและปรับแนวคิดในการประกอบอาชีพทางการเกษตร

๒.เกษตรกรได้รับความรู้และได้รับการประเมินคุณสมบัติพัฒนาศักยภาพให้เป็นSmart Farmer

๓.เกษตรกรสามารถจัดทำแผนการพัฒนาเกษตรกรรายบุคคล (IDP)

๔.๒ ผลลัพธ์

๑.เกษตรกรเป็นผู้นำด้านการเกษตร และมีเครือข่ายเกษตรกรต้นแบบที่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมกัน และเป็นแหล่งเรียนรู้ สร้างแรงจูงใจและถ่ายทอดองค์ความรู้ในการประกอบอาชีพ

๒. เกษตรกรสามารถพัฒนาอาชีพด้านการเกษตรของตนเองได้ มีการวางแผนการผลิตที่มี ประสิทธิภาพสอดคล้องกับพื้นที่และสินค้า ทำให้ผลผลิตมีคุณภาพดี ได้มาตรฐาน ตรงตามความต้องการและ ปลอดภัยต่อผู้บริโภค

๔.๓ ประโยชน์ที่ได้รับ

๑. เกษตรกรได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้พัฒนาแปลงและนำไปปรับใช้ในการดำเนินกิจกรรมการเกษตร

๒. เกษตรกรได้มีการวางแผนการจัดทำแผนการผลิตรายบุคคล (IFPP)

๓.เกษตรกรวิเคราะห์ข้อมูลจากแผนพัฒนาตนเองของเกษตรกร

๔.เกษตรกรมีการประเมินคุณสมบัติ Smart Farmer

๕) ปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะ
ไม่มี

๖) รายละเอียด (พอสังเขป)

- สำนักงานเกษตรอำเภอ รับสมัครและคัดเลือกเกษตรกรที่จะเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๐ ราย
- สำนักงานเกษตรอำเภอสัมภาษณ์เกษตรกรที่สมัครเข้าร่วมโครงการ และกรอก รายละเอียดใบสมัคร พร้อมประเมินคุณสมบัติเกษตรกรปราชญ์ (Smart Farmer) ครั้งที่ ๑ และจัดทำหลักสูตรเพื่อ พัฒนาเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการให้เป็นเกษตรกรปราชญ์ (Smart Farmer) ตามความต้องการของเกษตรกร

วิเคราะห์แนวทางแก้ไข และแนวทางพัฒนาของแต่ละรายบุคคลตามแผนการผลิต IFPP

การวิเคราะห์สถานการณ์

จุดแข็ง

๑. สมาชิกกลุ่มมีการวางแผนการผลิตพืชผักทุกปี
๒. คณะกรรมการกลุ่มมีความเอาใจใส่ต่อสมาชิก
๓. สมาชิกกลุ่มมีการซื้อขายผลผลิตในตลาดชุมชน
๔. การคมนาคมขนส่งสะดวก

จุดอ่อน

๑. มีการใช้สารเคมีสูง
๒. ขาดการแปรรูปผลผลิตเนื่องจากราคาขายไม่แตกต่างจากการขายผลผลิตสด
๓. ดินขาดความอุดมสมบูรณ์
๔. มีโรคแมลงระบาด
๕. เกษตรกรบางรายยังขาดความรู้เรื่องการจัดการแปลง

โอกาส

๑. ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานทั้งภาครัฐในเรื่องการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การลดต้นทุนการผลิต ด้านการตลาด

อุปสรรค

๑. ฤดูกาลเปลี่ยนแปลง ประสพภัยพิบัติ (ฝนแล้ง น้ำท่วม)
๒. โรคและแมลงศัตรูพืชระบาดมาก

แนวทางการพัฒนากลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร

จากการประเมินศักยภาพกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร (กลุ่มผู้ปลูกพริกบ้านหนองไหล่) กลุ่มมีแนวทางในการพัฒนาดังนี้

๑. การผลิตพืชผักให้ผ่านการรับรองตามมาตรฐาน GAP ทุกแปลง
๒. การวางแผนการผลิตเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

แผนพัฒนากลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร

ทางกลุ่มได้จัดทำแผนพัฒนาของกลุ่ม จำนวน ๑ เล่ม เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา โดยมีการเสนอโครงการตามความต้องการของกลุ่ม ๒ โครงการ ได้แก่

๑. โครงการส่งเสริมการผลิตพืชผักคุณภาพมาตรฐาน GAP
๒. โครงการอบรมการบริหารจัดการกลุ่ม

แผนพัฒนา	แนวทางการดำเนินงาน	ผลที่คาดว่าจะได้รับการทำแผน
ด้านการผลิต	1.ลดต้นทุนการผลิตโดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์และ ปุ๋ยน้ำหมักที่ผลิตเอง 2.เพิ่มผลผลิตโดยใช้ชีวภัณฑ์และสารสกัด จากธรรมชาติป้องกันโรค	-ลดต้นทุนการซื้อปุ๋ยได้ -ลดการเกิดโรคได้
ด้านการตลาด	1.หาตลาดรองรับอย่างเพียงพอ 2.จัดทำบรรจุภัณฑ์จากธรรมชาติเพื่อความ สวยงาม	-มีสินค้าจำหน่ายอย่างเพียงพอแน่นอน -มีระบบการขนส่งที่ดีขึ้น -ลดต้นทุนด้านบรรจุภัณฑ์
ด้านการจัดการบุคคล	1.ศึกษาดูงาน 2.เข้ารับการอบรม 3.จัดตั้งกลุ่มเพื่อดำเนินกิจการ	-ได้รับประสบการณ์จากการศึกษาดูงานและเข้า ร่วมการอบรม มีความเชี่ยวชาญในเรื่องต่างๆ มากขึ้น
ด้านการดำเนินการ	1.จัดทำแผนการดำเนินการ 2.รวมกลุ่มเพื่อสร้างโรงงานแปรรูปเอง 3.เพิ่มประเภทสินค้า 4.เพิ่มมูลค่าสินค้า	-สามารถต้นทุนการผลิตได้เนื่องจากมีการวางแผนการผลิต
ด้านการเงิน	1.มีการของบประมาณสนับสนุน 2.ทำบัญชีครัวเรือน (บัญชีรายรับ-รายจ่าย)	-ทำให้ทราบรายรับ-รายจ่ายที่เกิดขึ้นในรอบการผลิตได้
แผนฉุกเฉิน	การออมเงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายเมื่อฉุกเฉิน	มีทุนสำรองไว้ใช้ยามฉุกเฉิน

การพัฒนาและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร สินค้าเกษตรพื้นฐานด้านการผลิต การตลาดและหลักทางเศรษฐกิจศาสตร์ เพื่อให้สามารถเห็นช่องทางการเพิ่มของผลผลิตทางการเกษตร การสร้างนวัตกรรมเพื่อมูลค่าเพิ่มของสินค้าทางการเกษตร การตรวจสอบและกำหนดมาตรฐานสินค้า ตั้งแต่กรรมวิธี การผลิต การแปรรูป การส่งมอบ ทั้งนี้รวมถึงผลผลิตพลอยได้ระหว่างการผลิต

- การผลิตสินค้าตามฤดูกาล เพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่าผลผลิตตามฤดูกาล
- การผลิตสินค้าทางการเกษตรตรงกับความต้องการเฉพาะตลาดหรือกลุ่มผู้บริโภค
- การให้ผลผลิตทางการเกษตรที่ยั่งยืนสามารถเข้าถึงได้อย่างเหมาะสม
- การจัดการในการเพาะปลูกที่ดินและเหมาะสม ลดการใช้สารเคมี

- ผลผลิตผ่านการรับรองมาตรฐาน การผลิตที่เหมาะสม GAP
 - เสริมสร้างประสิทธิภาพด้านการตลาดและการกระจายผลผลิตไปสู่ตลาด
 - ขยายช่องทางการตลาดรองรับสินค้าเกษตรที่ได้มาตรฐาน
 - ปรับปรุงสินค้าเกษตรทุกระดับ
 - พัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพสิ่งอำนวยความสะดวกการค้าและการจัดการด้านโลจิสติก
 - การกระจายสินค้าสามารถเชื่อมโยงระหว่างตลาดท้องถิ่น ตลาดกลางสินค้าเกษตรในระดับภูมิภาค
 - พัฒนาสินค้าให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด
- ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร

๗) รูปภาพประกอบ (๓-๕ ภาพ)

แบบฟอร์มสรุปผลการดำเนินงาน/โครงการ/กิจกรรม
ประกอบการจัดทำรายงานประจำปี ๒๕๖๗ สำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี

.....

(หมายเหตุ ส่งไฟล์ข้อมูล/ไฟล์ภาพ ให้กลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศ หลังเสร็จสิ้นโครงการ/กิจกรรม ตั้งแต่บัดนี้ - ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๗)

๑. ชื่อโครงการ/กิจกรรม/งาน โครงการพัฒนาอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) กิจกรรมการจัดเวที แลกเปลี่ยนเรียนรู้อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน(อกม.) จำนวน ๑๐ ราย

วันที่ดำเนินการ วันที่ ๒๒ เดือน กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

สถานที่ดำเนินการ สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อเพิ่มศักยภาพเกษตรหมู่บ้าน (กม.) และอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ในการขับเคลื่อน (อกม.) งานส่งเสริมการเกษตร และสนับสนุนภารกิจของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๒.๒ เพื่อให้เกษตรหมู่บ้าน (กม.) และอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน มีส่วนร่วมในการพัฒนางาน (อกม.) ส่งเสริมการเกษตร และเป็นเครือข่ายการทำงานในพื้นที่

๒.๓ เพื่อเสริมสร้างขวัญ กำลังใจ ในการปฏิบัติงานให้แก่อาสาสมัครเกษตรและอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน

๓. เป้าหมาย

อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน(อกม.) อำเภอเมืองอุบลราชธานี จำนวน ๑๐ คน

๔. ผลการดำเนินงาน (ผลผลิต/ผลลัพธ์)

๔.๑ ผลผลิต

๑. อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน จำนวน ๑๐ ราย ได้ร่วมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เกิดการพัฒนา สามารถปฏิบัติงานตามกระบวนการโครงสร้างการบริหารงานอาสาสมัครเกษตร และเกิดการเชื่อมโยง งาน อาสาสมัครเกษตร

๒. อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) จำนวน ๑๐ ราย ได้ร่วมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เกิดการพัฒนา สามารถปฏิบัติงานตามกระบวนการโครงสร้างการบริหารงานอาสาสมัครเกษตร

๓. อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน จำนวน ๑๐ ราย ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เกิดการเชื่อมโยงเครือข่าย สนับสนุนการขับเคลื่อนงานในพื้นที่

๔.๒ ผลลัพธ์

๑. มีแนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนเพื่อให้การปฏิบัติงานของอาสาสมัครเกษตรและอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ (อกม.)

๒. อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ที่สามารถปฏิบัติงานได้ และมีองค์ความรู้ที่จำเป็นในการให้บริการช่วยเหลือเกษตรกรได้รวดเร็วและทั่วถึง

๓. เกิดเครือข่ายการปฏิบัติงานอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.)

๔.๓ ประโยชน์ที่ได้รับ

อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ที่สามารถปฏิบัติงานได้พร้อมทั้งเป็นผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ ในการพัฒนางานด้านการเกษตรในพื้นที่ พร้อมทั้งเชื่อมโยงเครือข่ายการปฏิบัติงาน ประสานความช่วยเหลือ มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ที่สามารถปฏิบัติงานได้ และมีองค์ความรู้ที่จำเป็นในการให้บริการช่วยเหลือเกษตรกรได้รวดเร็วและทั่วถึง

๕. ปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะ

ขาดงบประมาณ ขาดอุปกรณ์และเทคโนโลยีสนับสนุนการดำเนินงานของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน

๖. รายละเอียด (พอสังเขป)

สำนักงานเกษตรอำเภอคัดเลือกอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) จำนวน ๑๐ ราย เข้าร่วมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ อบรมเพิ่มองค์ความรู้ที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน ตามบทบาทหน้าที่ของเกษตรหมู่บ้าน และอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) เพื่อพัฒนาศักยภาพให้สามารถปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ ร่วมกันวางแผนการขับเคลื่อนงาน และกิจกรรมของเกษตรหมู่บ้าน เชื่อมโยงการปฏิบัติงานกับอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ได้อย่างมีประสิทธิภาพสามารถปฏิบัติงานได้ และมีองค์ความรู้ที่จำเป็นในการให้บริการช่วยเหลือเกษตรกรได้รวดเร็วและทั่วถึง

ความจำเป็นในการมีอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.)

1. ประสานเชื่อมโยงการทำงานของอาสาสมัครเกษตรสาขาต่างๆ เกษตรกร องค์กรและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดในหมู่บ้าน
2. เพื่อให้เกิดงานพัฒนาการเกษตรของหมู่บ้านอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) มีหน้าที่

1. จัดเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของหมู่บ้าน
2. ร่วมกับกรรมการหมู่บ้านและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรหมู่บ้าน
3. ประสานงานในการถ่ายทอดความรู้และ การแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในหมู่บ้าน
4. ติดตามสถานการณ์การเกษตรในหมู่บ้านและรายงานเหตุการณ์ฉุกเฉินเร่งด่วนต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ต้องปฏิบัติ

1. เป็นตัวแทนของหน่วยงานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ระดับหมู่บ้าน
2. สรรวจข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรระดับหมู่บ้าน
3. ร่วมดำเนินการจัดทำและปรับปรุงแผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน
4. เป็นศูนย์กลางในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำหมู่บ้าน
5. ประชาสัมพันธ์/เผยแพร่ข่าวสารด้านการเกษตร ให้แก่เกษตรกรภายในหมู่บ้าน
6. ประสานงาน/สนับสนุนการทำงานของอาสาสมัครเกษตรสาขาต่างๆ เกษตรกร องค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมดในหมู่บ้าน
7. เป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำกลุ่ม/องค์กร/สถาบันเกษตรกรในหมู่บ้าน/ตำบล
8. รายงานสภาวะการผลิตพืช/สัตว์/ประมง ระดับหมู่บ้าน

ประโยชน์ที่จะได้รับการเป็นอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ได้รับสิทธิประโยชน์และสิ่งตอบแทนจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดังนี้

1. มีบัตรประจำตัวและได้รับเกียรติบัตร
2. ได้รับโอกาสเข้าร่วมโครงการและกิจกรรมต่างๆของกระทรวง เกษตรและสหกรณ์
3. ได้รับโอกาส เพื่อพัฒนาศักยภาพของตนเอง ในด้านการเกษตร
4. ได้รับสิทธิประโยชน์อื่นใด ตามที่คณะกรรมการนโยบายอาสาสมัครเกษตรกำหนด

๗. รูปภาพประกอบ (๓-๕ ภาพ)

แบบฟอร์มสรุปผลการดำเนินงาน/โครงการ/กิจกรรม
ประกอบการจัดทำรายงานประจำปี ๒๕๖๗ สำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี

.....

(หมายเหตุ ส่งไฟล์ข้อมูล/ไฟล์ภาพ ให้กลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศ หลังเสร็จสิ้นโครงการ/กิจกรรม ตั้งแต่บัดนี้ – ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๗)

๑. ชื่อโครงการ/กิจกรรม/งาน โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร กิจกรรมศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร กิจกรรมศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)

วันที่ดำเนินการ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗

สถานที่ดำเนินการ

๑. กลุ่มเกษตรกรปลูกพืชหลังนาบ้านนามีน ตำบลไธ้อย

๒. ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลไธ้อย อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี

๒. วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาและยกระดับคุณภาพ ศจช. ผ่านกระบวนการถ่ายทอดความรู้ด้านการอารักขาพืช และส่งเสริมกระบวนการกลุ่มแก่เกษตรกรสมาชิก ศจช.

๓. เป้าหมาย

สมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ระดับ C จำนวน ๒ ศูนย์ ๆ ละ ๑๕ ราย

๔. ผลการดำเนินงาน (ผลผลิต/ผลลัพธ์)

๔.๑ ผลผลิต

๓.๑ สมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ มีความรู้และเข้าใจเรื่องศัตรูพืชและวิธีการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน

๓.๒ สมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนมีความรู้และสามารถผลิตสารชีวภัณฑ์ที่มีคุณภาพและสามารถนำไปใช้ได้

๓.๓ สมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน สามารถแจ้งเตือนภัยก่อนการระบาดของศัตรูพืชได้

๓.๔ สมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน สามารถลดการใช้สารเคมีในการจัดการศัตรูพืชลงได้

๔.๒ ผลลัพธ์

๑. สมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนมีความเข้าใจบทบาทและภารกิจของศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนมากขึ้น

๒. สามารถยกระดับคุณภาพ ศจช.สู่ระดับที่สูงขึ้นได้

๔.๓ ประโยชน์ที่ได้รับ

สมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนมีความรู้และสามารถผลิตสารชีวภัณฑ์ที่มีคุณภาพและสามารถนำไปใช้ได้

๕. ปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะ

๕.๑ สถานที่ที่ใช้จัดกิจกรรมยังไม่มีความพร้อม ทั้งเรื่องไฟฟ้า น้ำประปา โต๊ะ เก้าอี้ เนื่องจากเป็นศูนย์ที่จัดตั้งได้ไม่นาน ซึ่งจะต้องใช้ระยะเวลาเพื่อที่จะให้มีความพร้อมมากขึ้น โดยสำนักงานเกษตรได้นำอุปกรณ์เช่นโต๊ะ เก้าอี้ ไปใช้ในกิจกรรมเพิ่มเติมเพื่อให้เพียงพอต่อจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม

๕.๒ เกษตรกรยังให้ความสำคัญกับการผลิตสารชีวภัณฑ์ที่จะนำไปใช้เองน้อย เนื่องจากมองว่าการป้องกันและกำจัดศัตรูพืชใช้ระยะเวลาที่นานกว่าการใช้สารเคมี ซึ่งทางสำนักงานเกษตรได้ชี้ให้เห็นโทษของการใช้สารเคมีที่ต่อเนื่อง และการใช้สารชีวภัณฑ์ที่มีผลดีต่อตนเอง ชุมชน สภาพแวดล้อม และระบบนิเวศ

๖. รายละเอียด (พอสังเขป)

๑. จัดทำแผนการจัดกระบวนการตามเป้าหมาย

๒. ดำเนินการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้

- ความรู้เรื่องดิน
- ส่วนประกอบของดิน
- ลักษณะและคุณสมบัติของดิน
- pH ดินกับการปลูกพืช
- การบรรยายในหัวข้อ วิธีการใช้ปุ๋ยอย่างมีประสิทธิภาพ
- พืชปุ๋ยสด, ปุ๋ยคอก, ปุ๋ยหมัก
- การผลิตเชื้อไตรโคเดอร์มาเพื่อป้องกันโรค
- การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

๗. รูปภาพประกอบ (๓-๕ ภาพ)

แบบฟอร์มสรุปผลการดำเนินงาน/โครงการ/กิจกรรม
ประกอบการจัดทำรายงานประจำปี ๒๕๖๗ สำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี

.....

(หมายเหตุ ส่งไฟล์ข้อมูล/ไฟล์ภาพ ให้กลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศ หลังเสร็จสิ้นโครงการ/กิจกรรม ตั้งแต่บัดนี้ - ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๗)

๑. ชื่อโครงการ/กิจกรรม/งาน โครงการพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร

กิจกรรมส่งเสริมการปลูกพืชใช้น้ำน้อยเสริมสร้างรายได้แก่เกษตรกร

วันที่ดำเนินการ ครั้งที่ ๑ วันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๗

สถานที่ดำเนินการ

๑. ศาลาวัดบ้านข้าโคม หมู่ ๒ ตำบลปะอาว อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี

๒. วัตถุประสงค์

๑ เพื่อส่งเสริมเกษตรกรรายย่อยในการผลิตพืชใช้น้ำน้อย และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้สามารถบริหารจัดการการผลิตและการตลาดร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒ เพื่อพัฒนาคุณภาพการผลิตพืชใช้น้ำน้อยให้ได้มาตรฐานตรงตามความต้องการของตลาด

๓ เพื่อพัฒนาเกษตรกรรายย่อยในการผลิตพืชใช้น้ำน้อยสู่ระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่

๓. เป้าหมาย

เกษตรกรผู้ปลูกข้าวในฤดูนาปรัง และ พื้นที่ปลูกพืชใช้น้ำน้อย

เงื่อนไข เกษตรกรต้องมีประวัติการขึ้นทะเบียนเกษตรกรทำนาปรัง หากไม่มีประวัติการขึ้นทะเบียนเกษตรกรทำนาปรัง ให้มีการรับรองประวัติการทำนาปรังผ่านเวทีชุมชนและเกษตรกรกลุ่มเป้าหมายห้ามซ้ำซ้อนกับโครงการอื่นของกรมส่งเสริมการเกษตร

๔. ผลการดำเนินงาน (ผลผลิต/ผลลัพธ์)

๔.๑ ผลผลิต

- มีแปลงเรียนรู้การปลูกพืชใช้น้ำน้อยเสริมสร้างรายได้แก่เกษตรกร
- เกษตรกรมีความรู้การปลูกพืชใช้น้ำน้อยเสริมสร้างรายได้แก่เกษตรกร
- เกษตรกรมีการจัดทำแผนการผลิตรายบุคคล

๔.๒ ผลลัพธ์

- ร้อยละ ๖๐ ของเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการฯ มีรายได้เพิ่มขึ้นมากกว่าการทำนาปรัง
- เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ปลูกพืชใช้น้ำน้อยในฤดูทำนาปรังเสริมสร้างรายได้
- เกษตรกรวางแผนการผลิตพืชให้ตรงตามความต้องการของตลาด และจัดการกับต้นทุนการผลิตได้

๔.๓ ประโยชน์ที่ได้รับ

เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ด้านการเชื่อมโยงตลาด การวางแผนการผลิต การตลาด ไปใช้ในการบริหารจัดการการผลิตได้อย่างเหมาะสม

๕. ปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะ

ราคาเมล็ดพันธุ์และปุ๋ยยังมีราคาแพง การขายผลผลิตยังต้องผ่านพ่อค้าคนกลาง

๖. รายละเอียด (พอสังเขป)

ชนิดสินค้าพืชหลากหลายที่กลุ่มผลิตได้

๑. ถั่วลิสง
๒. ข้าวโพดหวาน
๓. แตงกวา
๔. พืชผักอื่นๆ

ประเด็นการถ่ายทอดความรู้และจัดเวที

- การปลูกพืชใช้น้ำน้อยเสริมสร้างรายได้แก่เกษตรกร
- การตลาดพืชอายุสั้น
- การปรับปรุงบำรุงดินและการจัดทำปฏิทินปลูกพืช
- การจัดการศัตรูพืชผักแบบผสมผสาน และการใช้สารชีวภัณฑ์
- การจัดทำแผนการรายบุคคล
- แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้ผลิตและผู้รับซื้อ

๗. รูปภาพประกอบ (๓-๕ ภาพ)

